

Praha 6. 6. 2025

Nádory mozku: včasná diagnostika je klíčová, prevence zatím neexistuje

Zhoubný nádor mozku patří mezi vážná onkologická onemocnění. V roce 2024 se s ním léčilo 3966 klientů Všeobecné zdravotní pojišťovny. Počet pacientů zůstává v posledních letech stabilní. Jedná se samozřejmě o velmi závažnou diagnózu s vysokými náklady na léčbu. Vloni na péči o tyto pacienty vydala VZP 390 milionů korun a v průběhu posledních pěti let vzrostly náklady téměř o pětinu. Zprávu Všeobecná zdravotní pojišťovna vydává u příležitosti Světového dne boje proti nádoru mozku, který připadá na 8. června.

Data ukazují, že nádory mozku postihují širokou škálu věkových skupin a jsou rovnoměrně rozloženy mezi muže a ženy. Nejvíce případů bylo evidováno ve věkové skupině 70–79 let (851 pacientů). Nádory mozku se však vyskytují ve všech věkových kategoriích.

„Mozkové nádory sice nejsou mezi nejčastějšími onkologickými diagnózami, ale o to náročnější bývá jejich léčba a dopad na kvalitu života pacientů. Každé zlepšení v přístupu k léčbě či diagnostice má v tomto případě zásadní význam,“ uvedl Jan Bodnár, náměstek ředitele VZP ČR pro zdravotní péči.

Počty pacientů se zhoubným nádorem mozku (hlavní diagnóza) v letech 2019–2024

Rok	Počet pacientů	Náklady na léčbu v tis. Kč
2019	3 922	285 045
2020	3 768	326 899
2021	3 826	318 554
2022	3 982	382 069
2023	4 041	433 841
2024	3 966	388 818

Zhoubné nádory mozku se bohužel neřadí mezi onemocnění, která by bylo možné odhalit běžnými preventivními prohlídkami nebo screeningem. Neexistuje jednoduchý krevní test ani jiná rutinní metoda, která by umožnila jejich zachycení v rané fázi bez použití specializovaného zobrazovacího vyšetření, jako je CT nebo magnetická rezonance.

„U nádorů mozku je proto klíčová pozornost k varovným příznakům — například neobvyklé bolesti hlavy, výpadky zraku, řeči, poruchy hybnosti nebo náhlé epileptické záchvaty. Včasné vyšetření u neurologa může výrazně ovlivnit další průběh onemocnění,“ doplňuje Jan Bodnár.

Nádory mozku mohou být různého typu, některé začínají v mozkové tkáni, jiné se do mozku dostávají jako metastázy z jiných orgánů postižených rakovinou. Mohou také růst v jiných částech hlavy a na mozek tláčit. Jeden z prvních příznaků nemoci může být epileptický záchvat, dále například snížená pohyblivost končetin či ztráta řeči, bolest hlavy, závratě a zvracení. Proto je nutné nepodceňovat jakékoliv nestandardní změny v organismu.

Prognóza pacientů s nádorem mozku závisí na mnoha faktorech. Jedním z nejzásadnějších je histologický typ nádoru, možnost jeho radikálního odstranění operační cestou nebo zářením, či chemoterapií. Nezhojné nádory lze současnými metodami úspěšně léčit. Nejčastěji bývají nádory mozku zhoubné. Méně agresivní nádory obvykle rostou pomalu, často v průběhu několika let a je těžké je odstranit. Naopak u agresivních typů je prognóza pacienta nepříznivá, průměrná délka přežití se pohybuje přibližně kolem 1 roku.

Viktorie Plíková

tisková mluvčí